

NOORD-BRABANDER.

NOMMER 106.

'S BOSCH.

ZATURDAG, 4 SEPTEMBER 1830.

Nederlands.

BRUSSEL, 31 Augustus.

Zij ure des morgens. — Zoo oogenblikkelijk maakt men bekend, dat de heer de *Croykenburg*, aide-de-camp van Z. K. H. den prins van Oranje, van het paleis van Laeken naar Brussel is teruggekomen, bij zich hebbende eene dépêche voor den heer d'Hoogvorst, kommandant-generaal van de burgerlijke garde. Z. K. H. roept den kommandant-generaal uit, om zich naar Laeken te wend en, ten einde zich niet hem te verstaan omtrent de middelen om de minnegevoeligheden te doen bedaren en de behoeven te geven. Men zegt, dat Z. K. H. hiertoe niet eene volledige volmacht van Z. M. voorzien is.

Er is eene deputatie naar Laeken vertrokken. Zij bestaat uit de heeren baron d'Hoogvorst, kommandant en chef van de burgerlijke garde; majoor *Vandermissen*, tweede kommandant; *Van der Haeghe*, kommandant van de garde te paard; *Reupp*, gewestelijk maire van Brussel; *Van de Weyer*, advocaat. De deputatie is belast met aan de prinses het verlangen te betuigen, dat HH. KK. HH. zich binnen onze muren mogen begeven, alleen vergezeld door de deputatie, ten einde zelve overtuigd te worden van den uitmuntenden geest der garde en van de geheele burgerij, die op eene gelijke wijze besloten hebben, de orde te handhaven en de vrijheid te verdedigen.

Wij wenschen vurig, dat de prinses, toegevend aan de wenschen der deputatie, aan onze stad een bewijs mogen geven van dat geheele vertrouwen, hetwelk altoos zoo veel vermogen was op den geest der Belgen. (*Courrier des Pays-Bas.*)

— Men zegt, dat de prinses gisteren avond in de vlakke van Montplaisir revue hebben gehouden over de troepen. Heden namiddag worden hunne koninklijke hoogheden in de stad verwacht.

ORDE VAN DEN DAG.

De kommandant en chef der burgerlijke garde aan zyne medeburgers.

MIJNE DIERBARE MEDEBURGERS!

Vol van bewondering over de verkleefdheid, de orde en den ijver, welke gij van het begin onser onlusten, onophoudelijk hebt aan den dag gelegd, gevoel ik levendig de behoefte, om u te verklaren, hoe trotsch ik er op ben, geroepen te zijn, om over u het bevel te voeren. Het ophouden der wanorden, met zoo veel beleid en standvastigheid te keer gegaan, na een bewonderenswaardig geduld van tweemaal 24 uren en de definitive organisatie der burgerlijke garde, zullen de vermoeijenissen en de plichten verminderen, welke sinds vele dagen op uwe schouderen rusten.

Volhardt in uw eerbiedwaardig gedrag en herinnert u, mijne waarde medeburgers, dat gij den heiligsten plicht vervult, dien, namelijk van de handhaving der openbare vrijheden en van het behoud uwer haardsteden.

Brussel, den 30 augustus 1830.

De kommandant en chef,
(geteekend) **Baron VANDERLINDEN D'HOOGVORST.**

PROCLAMATIE.

BRAVE KRIJGSMAKERS!

Gij hebt door uwe standvastigheid de orde en de rust in uwe stad hersteld; gij hebt u aan het vaderland verdienstelijk gemaakt. Maar terwijl gij ter verdediging van uwe haardsteden en van de publieke vrijheden, onder de wapenen waart, moesten wij er op bedacht zijn, om den Koning de waarheid onder het oog te brengen. Eene deputatie, bestaande uit vijf burgers, namelijk den graaf *Felice de Merode*, *Palmaert*, de vader, *Frédéric de Scaus*, *Gondobien* en den baron *Joséph d'Hoogvorst*, die door uwe voornaamste opperhoofden benoemd is, is naar den Haag vertrokken. Zij zal aan den Koning uwe wenschen en uwe behoeften voordragen. Alles geeft ons de hoop, dat zij op eene eervolle wijze zal ontvangen worden, en dat er volledig en volmaakt regt zal worden gedaan. Zij zal aan den Koning een adres aanbieden, hetwelk openbaar gemaakt en aan uwe respectieve kapiteinen zal rondgedeeld worden. Blijft, burgers, in afwach-

ting van hare terugkomst, voor de veiligheid der stad waken. Is het wel noodig, dat ik u, na alles wat gij gedaan hebt, aanbeveel, om op uwe posten en onder de wapenen te blijven?

Uit het hoofdkwartier op het stadhuis van Brussel, den 30 augustus 1830.

De kommandant en chef van de burgerlijke garde,
(geteekend) **Baron VANDERLINDEN D'HOOGVORST.**

Het gouvernement heeft communicatie ontvangen van de gebeurtenissen van Brussel in den nacht van vrijdag op zaterdag. Zaterdag morgen is de raad van ministers van avond ure tot den middag bijeenvergaderd geweest, de Koning zat in den avond voor; HH. KK. HH. de prins van Oranje en prins *Frédéric* en de minister van *Maanen* woonden deze beraadslaging bij; men weet dat de heer van *Gobbelschroy* te Brussel is. Na dezen eersten raad vorderden nieuwe berigten eene nieuwe bijeenkomst. Na deze bijeenkomst, welke van vier ure des namiddags tot tien ure des avonds duurde, bagaven HH. KK. HH. de prins van Oranje en prins *Frédéric* zich op weg naar de zuidelijke provincien. Er werden aanstonds aan onderscheidene in Holland gestationeerde corpsen troepen bevelen gegeven, om naar dezelfde bestemming te vertrekken. Het regiment kussiers, n° 9, heeft Haarlem, het regiment lanciers, Utrecht en Bommel verlaten. Zes stoombooten, die zich te Rotterdam bevonden, moeten dezelve, dadelijk bij de aankomst, voor het grootste gedeelte naar Antwerpen hebben overgebracht.

De grenadiers en de jagers, welke te 's Hage in garnizoen waren, zijn dezelve voorafgegaan, alsmede de linietroepen in Noord-Brabant in bezetting leggende. Alle soldaten trekken met groote magazijnen en op karren derwaarts. HH. KK. HH. zijn hen vooruitgereisd en hebben dezen nacht te Vilvoorden geslapen, waar zich de 15de afdeling met 8 stukken geschut bevindt.

Ten gevolge van deze beweging bevindt Holland, Utrecht en Noord-Brabant zich bijna geheel van troepen ontbloot.

(*Courrier des Pays Bas.*)

— Er zijn tweeduizend geweren te Brussel aangekomen, welke onmiddellijk zullen gebruikt worden, om onze burgerlijke garde te versterken.

— De raad der regering van de stad Brussel heeft een uitstekend regt doen wedervaren aan den ijver en de vaderlandsliefde harer inwoners, in een adres aan den Koning, en den Monarch verzocht, om toe te geven aan de wettige wenschen eener bevolking, welke de orde en de rust bemint. Dit adres is de brusselsche deputatie voorafgegaan. De regering heeft, door deze edelmoedige daad, hare pogingen met de onze vereenigd. Wij hopen, dat de Vorst begrijpen zal, alles wat die eensgezindheid veel beteekenends heeft.

— Burgemeester en schepenen der stad Brussel aan de klasse der werklieden alle middelen willende verschaffen, welke hun van nut kunnen zijn, hebben besloten:

1°. De werklieden der stad, welke verlangen werk te hebben, kunnen zich aan het kanaal aangeven.

2°. Er wordt, te rekenen van den 1 september, voor elke kubiek elle gronds of uitgegraven slijk en in de kommen binnen de stad gebragt, toegestaan 14 centen. Voor het overbrengen van dien grond voor elken afstand van 30 ellen vlakke en 20 ellen in de schuine, 60 centen.

3°. De werklieden zullen 75 centen arbeidsloon dagelijks voor hunne onderwening ontvangen. De afrekening zal elken zaterdag gedaan en de werklieden betaald worden.

4°. De heeren *Keymaen*, *Danaert-Engels* en *Christiaan Danaert*, worden tot commissarissen benoemd en uitgenoodigd om de werklieden te besturen, volgens de instructien door den ingenieur gegeven.

Gedaan op het stadhuis, den 31 augustus 1830.

(geteekend) **L. DE WELLENS.**

Ter ordonnantie: *De secretaris* P. GUYLEN.

— Burgemeester en wethouders der stad Brussel besluiten: Te rekenen van heden, zullen de werklieden, te Brussel wonende, alleen toegelaten worden tot de werkzaamheden, welke aan het kanaal en aan de bolwerken zullen worden gedaan.

Gedaan op het stadhuis, den 31 augustus 1830.

(geteekend) **L. DE WELLENS.**

Ter ordonnantie: *de secretaris*, P. GUYLEN.

Van den 1 September.

Gisteren gedurende den geheelen nademiddag waren alle straten opgepropt met volk; men wachtte met bedaardheid het besluit der prinsen.

De discussie van onze afgevaardigden met de prinsen was lang en vurig; men zegt, dat de laatsten, in den loop der onderhandeling, meer dan eens tranen gestort hebben.

De volgende proclamatie, welke op den nademiddag afgekondigd werd, behelst getrouwelijk den uitslag der conferentie.

PROCLAMATIE.

BURGERS!

De kommandant en chef der burgerlijke garde uitgenoodigd zijnde, om zich naar het hoofd-kwartier van HH. KK. HH. te begeven, is derwaarts gegaan, vergezeld van de heeren baron *Vandersmissen*, den ridder *Hotton*, den graaf *Vanderburch*, *Roupp* en *S. van de Weyer*; en aldaar aangekomen zijnde, heeft hij, na aan de prinsen het verlangen te hebben uitgedrukt, om hen *alleen* binnen onze muren te zien, de zekerheid bekomen, dat de troepen niet zullen binnenrukken, vóór dat op de onderstaande voorstellen zal zijn geantwoord. Intusschen hebben HH. KK. HH. aan hunne intrede binnen Brussel voorwaarden verbonden, welke de kommandant en chef en de andere leden van den raad, die hem vergezelden, gemeend hebben niet te mogen aannemen, zonder voorloopig de algemeene stem, door middel van eene publicatie, welke de prinsen zelve gevraagd hebben, te hebben geraadpleegd. Ten gevolge daarvan acht de kommandant zich verplicht, om tot kwijting van hetgeen hij aan zijne medeburgers verplicht is, het volgende stuk, met de onder-teekeningen der twee prinsen voorzien, bekend te maken:

• Gij kunt aan de brave burgerij van Brussel zeggen, dat de prinsen voor de poort van die koninklijke residentieplaats zijn, en hunne armen openen voor allen, die tot hen willen komen. Zij zijn genegen, om binnen te komen, omringd van diezelfde burgerij en gevolgd van de militaire magt, die bestemd is om haar te verlichten in den moeilijken dienst van waakzaamheid, welke die burgerij tot op dit oogenblik vervuld heeft, zoodra kleuren en vlaggen, welke niet wettig zijn, zullen zijn afgenomen, en de teekens, welke eene dwalende menigte had doen verdwijnen, zullen kunnen hersteld worden.

(Geteekend) WILLEM, prins van Oranje.
FREDERIK, prins der Nederlanden.

Er is besloten, dat een zeker aantal leden van de burgerlijke garde naar de prinsen zouden afgevaardigd worden, ten einde veranderingen in de bovenstaande voorwaarden te bekomen, en dat de sectien vervolgens zouden uitgenoodigd worden, om zich, op het nür, dat hun nader aangetoond zal worden, bij deputatie van 25 man, naar het hoofd-kwartier te begeven.

Brussel, den 31 augustus 1830.

De kommandant en chef van de burgerlijke garde,
BARON EMM. VANDERLINDEN D'HOOGVORST.

Daar onze afgevaardigden lang vertoefden om uit het hoofd-kwartier der vorsten terug te keeren, openbaarde zich eene levendige ongerustheid: in alle straten hoorde men de burgers tot elkander zeggen: *Laten wy naar Vilvoorden by onze afgevaardigden gaan*: bij hunne terugkomst werden zij, van de poort van Laeken af tot aan het stadhuis met vervoeringen van blijdschap ontvangen.

Doch nauwelijks was de proclamatie bekend of de geheele stad nam een somber voorkomen aan. De hoofden raakten aan het gisten; men deelde elkander de woorden van den prins mede en men legde dezelve met levendigheid uit.

Reeds werden er in de straten groepen gevormd.

Omstreeks zes ure ging Z. Excell. de ambassadeur van Spanje naar den achtenswaardigen *de Secus*; hij bood hem zijne bemiddeling aan en die van zijnen edelen ambtgenoot den ambassadeur van Oostenrijk, graaf *de Mier*.

Een raad van burgers moest ten zeven ure op het stadhuis bijeenkomen; de achtenswaardige afgevaardigde belastte zich met aldaar dat voorstel bekend te maken.

Nauwelijks was hetzelfde bekend of het vond aldaar den levendigsten tegenstand, ofschoon een ieder recht deed wadervaren aan de welwillende bedoelingen van de beide ambassadeurs. Men verzekert, dat de heer *van de Weyer* met vuur uitriep: *Geene tuschenkomst van vreemden in onze zaken: daardoor zouden wy onze zaak by het volk in een ongunstig daglicht stellen: hebben wy dan in ons midden geene mannen, die de prinsen kunnen inlichten.*

Deze raad werd met toejuiching aangenomen; maar op de aanmerking van den heer *de Secus* werd beslist, dat niets de twee edele ambassadeurs verhinderde, om uit hunnen eigenen en bijzonderen naam tusschen beide te komen.

Oogenblikkelijk werd er eene nieuwe deputatie benoemd om zich naar Vilvoorden te begeven; zij bestond uit de heeren *de Secus*, den prins *de Ligne*, den majoor baron *Vandersmissen*, den baron *Duval*, *Fechman* en *Michiels*.

De heer baron *de Secus* er niet in toegestemd hebbende om aan de deputatie deel te nemen, dan voor zoo ver er de ma-

jaar *Vandersmissen* in zou deelen en de prins *de Ligne* hem nadrukkelijk daarom verzocht hebbende, heeft deze dappere krijgsman, die zich sedert eenige dagen met een bewonderenswaardig geduld aan de werkzaamheden van de organisatie onzer burgerlijke garde overgeeft, daarin toegestemd met de vaderlandslievende verkleefdheid van eenen burger en het ridderlijke vuur van eenen soldaat.

De deputatie vertrok ten 7 ure des avonds: de leden van dezelve werden weldra erkend. De menigte verdrongen elkander rondom de rijtuigen; zij maakten aan de burgers hunne zending bekend; zij moedigden een ieder tot rust en voorzigtigheid aan. Zij waren levendig bewogen, men drukte hen de handen, men beantwoorde hunne vermaningen met kreeten van geestdrift en van *lees de vryheid!*

Nauwelijks waren zij buiten de poorten, of het volk, vreesende dat de uitslag hunner zending niet gunstig zou zijn, begon aan alle kanten barricades te maken en voornamelijk voor de poorten der stad, op de wallen, waar eene menigte boommen omgehouden en dwars over den weg gelegd zijn, ten einde de cavallerie het afeeren te beletten: andere barricades werden in grooten getalle in de onderscheidene straten der stad daargesteld; talrijke goed gewapende patrouilles, die tevens van patroonen voorzien waren, doorkruisten de stad; de troepen, die voor het paleis van Z. M. geplaatst waren, hebben geene beweging gemaakt. De stad leverde een waarlijk schrikbarend gezicht op, en de houding der 3de en 4de sectien heeft daartoe niet weinig bijgedragen: maar wij moeten hovenal melding maken van de wacht, die aan het huis der vischkoopers geplaatst was, welke eene patrouille, onder de bevelen van den heer *de Klytscher*, in het midden der volksbewegingen, gezonden heeft; deze heeft zelve eene barricade opgericht in de nabijheid van de wacht, met de uit de straat opgebroke stenen en vervolgens is zij de stad doorgetrokken, de burgers aantmoedigende, om er insgelijks in hunne straten te maken.

Ten 11 ure des avonds kwamen onze afgevaardigden in de stad terug; zij kondigden de burgers aan, dat hunne schoone zending met den gelukkigsten uitslag bekroond was: de blijdschap klom ten top en het volk droeg hen, gedurende eenen vrij aanmerkelijken afstand, op hunne armen, terwijl zij de lucht van hare toejuichingen deden weërgalmen.

Middernacht werd de volgende proclamatie in de wachthuizen der burgers, onder eenparige toejuichingen, gelezen:

PROCLAMATIE.

Z. K. H. de prins van Oranje zal heden *alleen met synen staf* en *sonder troepen* binnen komen; hij verzooekt, dat de burgerlijke garde hem moge te gemoet trekken.

De afgevaardigden hebben zich tot waarborging van zijnen persoon voor de vrijheid, welke hij zal hebben om de stad met de burgerlijke garde binnen te komen, of, indien hij zulks voegzamer oordeelde, terug te keeren, verbonden.

ORDE VAN DEN DAG.

De heeren opperhoofden der sectien worden uitgenoodigd om zich op heden, precies ten 10 ure, met hunne geheele sectie, in de wapens te begeven; en in de beste houding op de plaats van het stadhuis te komen, waar zij zich in twee gelederen in bataille zullen scharen, om Z. K. H. den prins van Oranje te gemoet te trekken.

Men zal eene zwakke wacht op elken post laten.

De majoor van den dienst.

Graaf A. van der Meere.

Heden morgen wenschen alle menschen elkander geluk; men drukt elkander de hand; de vreugde glinstert op aller gelaat:

Op het oogenblik, dat wij deze laatste regels schrijven vergaderen de burgerlijke gardes om den prins te gemoet te trekken. (Belga.)

LUIK, 31 Augustus

In den afgelopen nacht is een transport van levensmiddelen, van Maastricht komende, in de citadel van Luik binnen gebracht; zij was begeleid door een piquet cavallerie.

DE STAD LUIK.

PROCLAMATIE.

Op het stadhuis, den 31 augustus.

De commissie en de raad van regering, eenstemmig getuigen zijnde van den ijver, door de dappere commandans en burgerlijke gardes van die stad, gedurende de vier nu onlangs verloopene dagen aan den dag gelegd; overtuigd, dat, daar er geen druppel bloed vergoten is, er geene enkele merkwaardige buitensporigheid in onze schoone stad heeft plaats gehad, wij zulke inzonderheid aan hunne activiteit, aan hunne standvastigheid en aan hunne gematigdheid zijn verschuldigd.

Heeft met eenparigheid van stemmen besloten:

Aan de waardige medeburgers onzen dank te betuigen.

Zij zullen in hun eigen geweten en in den bijval hunner medeburgers eene niet minder aangename vergelding vinden, tot welke tevens de werkzaamheden, de vermoijenissen en de byroov-

gen van alle soort, waaraan zij zich vrijwillig onderworpen hebben, moet bijdragen.

Maar het vaderland heeft hunne nuttige medewerking nog ten hoogste noodig, het kan hun zulks niet ontveinen. In den naam van onze algemeene belangen sporen wij hen aan, om in hunne aangekleefdheid te volharden. *De vrijheid* op de wettige orde gegrond, de achting van onze medeburgers en eenige gedachtenissen, misschien voor de nakomelingschap, zouden daarvan den edelen prijs wezen.

De tegenwoordige proclamatie zal aangeplakt en in de dagbladen bekend gemaakt worden.

— De commissie van openbare veiligheid en de raad der regering, hebben gisteren eenstemmig de volgende besluiten genomen:

Byeenscholingen — Overwegende, dat er in den loop van den dag bijeenscholingen hebben plaats gehad, waarvan de uitwerking is, om de openbare veiligheid in gevaar te brengen; besluiten:

Art. 1. Alle bijeenscholing is verboden.

Art. 2. Indien bijeenscholingen weigeren uiteen te gaan, op de aanvragen, welke daartoe door de officieren der communale en burgerlijke gardes zullen gedaan zijn, zijn de gardes gemagtigd, om geweld te gebruiken, door, in geval van volstrekte noodzakelijkheid, gebruik van hunne wapenen te maken.

Art. 3. Ieder burger, die tot bijeenscholingen zal aanzetten, die aan de aanzoeken der gardes zal wederstand bieden, zal oogenblikkelijk in staat van gevangenschap gesteld worden.

Art. 4. De herbergen zullen ten 9 ure des avonds gesloten worden; de heeren officieren der gardes worden uitgenoodigd, om voor de uitvoering van dezen maatregel te waken.

Art. 5. De weldenkende burgers worden uitgenoodigd, om voort te gaan, met de verlichting hunner huizen, om niet meer te vergeefs op de straat en de openbare plaatsen te blijven staan en hunne kinderen te huis te houden.

— De staatsraad, gouverneur der provincie Luik, haast zich, om ter kennis van de autoriteiten en van het publiek te brengen, dat de Koning, bij besluit van den 28 augustus, de beide kamers der staten-generaal, tegen den 13 september aanstaande, buitengewoon heeft bijeengeroepen, ten einde te adviseren over de maatregelen, welke de toestand des koninkrijks vordert.

De Koning heeft daarenboven HH. KK. HH. den prins van Oranje en prins *Fredrik* der Nederlanden belast, om zich naar het zuidelijk gedeelte des rijks te begeven, ten einde tot de geheele herstelling der orde het hunne bij te dragen.

De brieven van oproeping voor de heeren leden der staten-generaal zijn te Luik aangekomen en zullen heden nog bezorgd worden.

Die maatregelen hebben ten doel, de handhaving der wettelijke orde, het eenigste, dat de openbare rust kan verzekeren; ik vermaan nogmaals de autoriteiten, om al hunne pogingen in het werk te stellen, ten einde, dat zoo zeer gewenschte doel te bereiken.

Gedaan te Luik, op het hotel van het gouvernement der provincie, den 31 augustus 1830, des morgens ten 8 ure.

(Geteekend) SANDBERG.

NAMEN, 30 Augustus.

De laatst verstreken nacht is in eene geruststellende kalmte doorgebracht; deze kalmte is verschuldigd aan het verstandige besluit, door de burgerij aangenomen, om eene deputatie te benoemen, belast om aan Z. M. een eerbiedig adres aan te bieden, omtrent hetgeen wij gelooven, ter herstelling van de rust noodzakelijk te zijn.

Het militaire gezag heeft het gisteren voegzaam geoordeeld een dreigend voorkomen aan den dag te leggen; wij zullen omtrent zijne redenen daartoe, niet in discussie treden; wij moeten ons herinneren, dat in eene vesting deszelfs pligten meer uitgebreid zijn en in alles, wat de verdediging der *militaire posten* betreft, moeten geëerbiedigd worden.

Het heeft ons bedroefd te moeten hooren, dat het municipaal gezag, de *raad der regering*, voor het aanschijn van deszelfs medeburgers afgekondigd heeft, dat het geen middel meer heeft, om de ongeregelheden te beletten. Waar heeft het al zijne middelen verloren? heeft men alle weldenkende burgers gewapend? Men heeft slechts het achtste gedeelte der noodige geweren uitgedeeld; men zeide, dat men ons slechts gewapend had, om ons tot een voorwerp van bespottung te maken, en naderhand te kunnen zeggen: *De burgerlyke garde is onvoldoende.*

— Men verzekert ons, dat de heer *Tonnelier*, onze burgemeester, zijn ontslag gevraagd heeft.

— Zie hier den letterlijken inhoud van het adres, door de inwoners dezer stad aan Z. M. gezonden. De door de Luikenaars geopenbaarde wenschen, die van geheel België zijnde, kon men niet beter doen, dan bijna woordelijk de verzoeken af te schrijven, welke hunne deputatie belast was aan den Monarch ter hand te stellen.

SIRE!

Wij ondergeteekende burgers der stad Namen, nemen het

eerbiedig vertrouwen van aan U. M. voor te dragen, dat wij ons in eenen staat van verschrikkelijke ongelegenheid bevinden; dat het eenige middel, om deze crisis te herstellen, is, de wenschen der natie aan den voet des troons neder te leggen. Deze wenschen komen ons voor de volgende te zijn:

Volkomen verandering van het sedert eenige jaren gevolgd stelsel, rondborstige uitvoering der grondwet;

Uwe Majesteit, van den waren staat der zaken onderrigt, zal ongetwijfeld gelooven, een anti-volksgezind ministerie te moeten afzetten, welks handelingen in het bijzonder België getroffen hebben, en zal, in hare hooge wijsheid, hetzelfde weten te doen vervangen door mannen, die de belangen van de onderscheidene provincien des Koninkrijks weten overeen te brengen; die de volle en geheele verantwoordelijkheid voor hunne daden, het eenige middel, om de onschendbaarheid des Konings te handhaven, aannemen, zoodanig als zij, onder een vertegenwoordigend bestuur moet aangenomen worden;

De organisatie van de ministeriële verantwoordelijkheid bij eene speciale wet;

Volledige en oprechte versmading van het stelsel, speciaal geheiligd in de noodlottige hoedschap van den 11 december 1829.

Een nieuw verkiezings-stelsel bij eene wet daargesteld, waaruit de verkiezing van het volk voortkomt; of ten minste wijziging der reglementen, welke verbroken hebben, 1.° het eerste der additionele artikelen van de grondwet, daarin, dat tegenwoordige regeringsraden zouden benoemd worden, zonder de medewerking der kies-collegien; 2.° art. 133, daarin, dat de leden dier raden voor het leven zouden benoemd worden, terwijl dat artikel eene gedeeltelijke jaarlijksche vernieuwing wilde; 3.° art. 134, daarin, dat de kies-collegien slechts alle drie jaren zouden vernieuwd worden, terwijl dat artikel eene gedeeltelijke jaarlijksche vernieuwing eischt;

Eene nationale vertegenwoordiging, gegrond op de bevolking en herziening in dit opzigt van de grondwet;

Het herstel van het regt van patent in den kies-cijns, overeenkomstig de reglementen der steden en de grondwet;

De instelling der jurij in lijfstraffelijke zaken, en vooral in de politieke processen, een waarborg, waarvan wij zijn beroofd geweest;

De onbeperkte vrijheid van het onderwijs, door eene wet geheiligd;

De volledige vrijheid der drukpers en de herstelling der laatste wet op dit onderwerp; eene wet, waarvan het eerste artikel aanleiding gegeven heeft tot eenen waarachtigen kruistogt tegen de kostbare vrijheid en tot nitleggingen zoo strijdig met den waren geest onzer grondwet, dewijl zij dienen om de vijandelijke handelingen van het ministerie, met den mantel der koninklijke onschendbaarheid te bedekken;

De vestiging van het hooge gerechtshof in eene der steden van de zuidelijke provincien, gelegen in het middelpunt van alle aan regtswang onderworpenen personen des koninkrijks;

Eene wet, die de vrijheid der taal in alle administratieve en regterlijke onderwerpen heiligt;

Verdeeling der openbare posten tusschen de noordelijke en zuidelijke provincien, geëvenredigd naar de bevolking;

Vernietiging van het millioen der nijverheid, waarvan de verergerende repartitien in de laatste jaren niet weinig hebben bijgedragen om de nijverheid te kluisteren en het algemeene misnoegen der weldenkende lieden gaande te maken; herziening der financiële wetten en onherroepelijke vernietiging van de belasting op het geslacht.

De vernietiging van alle veroordeelingen in staatkundige zaken.

Uwe Majesteit zal, in het uiten van die wenschen, een nieuw bewijs vinden van het onbeperkte vertrouwen, dat zij der natie inboezemt.

Wij zijn enz.

— Eene commissie, bestaande uit de heeren haron *de Stassart*, *Theophilus Fallon*, *de Bruge de Branchon*, de graaf *de Quarre*, *Brabant* en *Zoude*, advocaten, is benoemd om het adres aan den Koning aan te bieden.

De heer *Fallon*, die op dit oogenblik zeer ziek is, zal waarschijnlijk buiten staat zijn, om zijne ambtgenooten te vergezellen.

De heer baron *de Stassart* was zondag den 29, ten twee ure aangekomen; zijne tegenwoordigheid en het vertrouwen dat hij inboezemt, hebben met de medewerking der voornaamste ingezetenen van Namen en van het stedelijk gezag tot de herstelling van de orde bijgedragen.

BERGEN (*Henegouwen*), 30 Augustus 1830.

Negen ure des avonds. — De regering heeft een adres opge maakt, hetwelk heden met de post zal verzonden worden. Men zegt, dat hetzelfde in eenen zeer liberalen zin is opgesteld. De beste verstandhouding heerscht tusschen de militairen en de stedelijke gardes. De verkiezings-bijetten zijn aan de woningen der burgers bezorgd. Men heeft ook de lijst der kandidaten rondgedeeld, welke in de voorbereidende vergadering de meeste stemmen hebben verworven. (*Courrier de Pays-Bas.*)

ANTWERPEN, 31 Augustus.

Maandag ten vier ure zijn hunne koninklijke hoogheden in

twee open ruitingen van hier vertrokken, vergezeld van eene oorwacht, uit de burgerwacht te paard zamengesteld.

— De rust is hier niet gestoord geworden, behalve zaterdag avond toen eenige kwaadwilligen te samen liepen om de nieuwe burgerwacht, die op de beurs opgericht werd en uit de achttingswaardige ingezetenen der stad bestaat, te beledigen en met steenen te werpen, dat eindelijk ten gevolge had, dat deze gewapende magt geweld met geweld keerde, waarbij drie menschen gedood en drie of vier gekwetst zijn. Daarna is de goede orde hersteld.

De gouverneur der provincie en de burgemeester hebben bij proclamatie de inwoners aangemaand, zich ordelijk en rustig te gedragen. Ten einde de ongelukken te vermijden, die uit samenrottingen van volk konden ontstaan, zijn door de stedelijke regering de burgers uitgenoodigd om voor zeven ure des avonds zich naar hunne huizen te begeven. Op dien tijd worden de koffijhuizen en tapperijen en ook de stadspoorten gesloten. Op de straten en markten mogen niet meer dan zes personen bij elkander staan.

De burgerwacht, zoo te voet als te paard, patrouilleert door de straten en handhaaft er de rust.

's HERTOGENBOSCH, 3-September.

Wij hebben de stellige tijding ontvangen, dat Z. K. H. de kroonprins op den 1 dezer, alleen van zijnen staf vergezeld, te Brussel is binnengereden. Tien duizend van de burgerlijke garde stonden van de Laekensche Poort tot aan de markt geschaard; allen hadden de oude brabantische of stedelijke kokarde en vaandels, en volgden den voorbijtrekkenden Vorst tot aan het paleis, — op hetzelfde aankomen zijnde, verklaarde de prins, dat hij trotsch was door den Koning tot kolonel van eene burgerwapening benoemd te zijn, die op den tegenwoordigen voet zou blijven, en benoemde eene commissie tot vereffening van de bestaande geschillen, bestaande uit de heeren:

Den hertog van Urzel, president.

Den gouverneur van der Fosse.

Den generaal d'Aubremé.

Den hertog van Aremborg.

Den burgemeester Wellens.

Den advocaat Cokart, en den kommandant der burgerij, den baron d'Hoogvorst.

Deze commissie zou den volgenden dag ten 9 ure vergaderen, en men vleide zich, dat alles naar ieders genoegen zal geschikt worden.

— In eenige noordelijke dagbladen leest men de aankondiging, dat de *National*, het dagblad van *Libry-Bagnano* in plaats van te Brussel, in het vervolg te 's Hage zal worden uitgegeven. — De noordelijke provincien zullen alzoo ook een dagblad in de fransche taal bekomen, en ofschoon het in die provincien niet ontbreekt aan dergelijke bladen in de hollandsche taal, heeft den gewaarborgden Italiaan zeker vermeend aan zijne opgenomen verplichting niet anders te kunnen beantwoorden. Wij houden ons evenwel verzekerd, dat maar zeer weinigen het hem ten kwade zonden hebben geduid, wanneer hij met zijne *buitenlandsche pas* de grenzen was overgetrokken en dit rijk stil had verlaten, gaarne zoude men hem de afrekening van de genoten gelden hebben geremitteerd, en dit zou almede hebben bijgedragen tot de vereeniging der partijen, die door het geschrift van eenige dagbladen al meer en meer verwijderd worden.

— De bijeenkomst der staten-generaal, welke op den 13 september, in den Haag zal plaats hebben, maakt een gedeelte uit van het parlementair jaar, hetwelk op den derden maandag van de maand oktober 1829 begonnen is.

De dit jaar verkozene afgevaardigden zullen niet voor den derden maandag van de maand oktober aanstaande in bediening treden, wanneer de staten-generaal te Brussel zullen worden te samen geroepen.

— De raad der regering van Namen heeft de volgende proclamatie aan derzelve inwoners gerigt:

«De pogingen der communale en burgerlijke gardes onvermogen geweest zijnde, om de bijenscholingen, welke in den laatstverloopen nacht (van den 28 op den 26), bij aanhoudendheid hebben plaats gehad en de openbare orde en rust te verstoren, heeft de militaire autoriteit aan het stedelijk bestuur kennis gegeven, dat zij van dit oogenblik af de politie der plaats op zich nam.

«Er zal een proces aan Z. M. gerigt worden, om aan denzelve de wenschen der inwoners van die stad voor te dragen.

«Uwe magistratspersonen zullen ook aan den troon het verzoek doen toekomen, dat er schielijke maatregelen mogen wor-

den genomen, ten einde den uitvoer der granen te verbieden. «Het bestuur hoopt, dat de goede geest der inwoners ongelukken zal vermijden, tot welker verhindering het bestuur goede middelen meer heeft.»

— Een nummer der *Nederlandsche Gedachten*, hetwelk in eenige regels over de gebeurtenissen van Brussel spreekt, besluit op de volgende wijze: «De byeenroeping van de staten-generaal en de daarstelling van een nieuw ministerie, dat morele waarborgen aanbiedt, ziedaar de eerste maatregelen, welke men verwachten moet. God behoeft de Nederlanden! Laten de Nederlanden aan God denken!»

— Hunne koninklijke hoogheden de prins van Oranje en prins Frederik der Nederlanden zijn maandag te Vilvoorden aangekomen en hebben terstond het artilleriekamp zeer nauwkeurig bezigtigd, waarna zij in een herberg buiten de mechelsche poort hun intrek hebben genomen. Zondag avond waren reeds acht honderd man van de 15de afdeling te Vilvoorden binnen getrokken.

Den 31 augustus heeft de brusselsche deputatie audientie bij Z. M. den Koning gehad. Die deputatie begaf zich ten twaalf ure naar het paleis en is eerst ten twee ure van daar terug gekeerd.

— Onze hannelingen ontvangen onophoudelijk bezoeken en gelukwenschingen van alles wat Parijs achttingwaardig bevat. Zij hebben zich dezer dagen door den heer *Lafayette* kunnen overtuigen, dat het grootste gedeelte der fransche afgevaardigden, de organen van de zegepralende opinie, zich van hart en ziel met de zaak der belgische oppositie vereenigen en vormen de opregtste wenschen voor haren zegepraal. De deputatie van Engeland bij het fransche volk heeft de heeren *de Potter* en consorten bij monde van den heer *Bowring*, een der voornaamste patriotten van Engeland, een compliment laten maken.

Den 30 augustus moest het banket plaats hebben, hetwelk onderscheidens door ons gouvernement vervolgd schrijvers onze bannelingen aanbieden. Den volgenden dag zou een legioen van de nationale garde onze landgenooten op eenen maaltijd onthalen.

De lijsten der kies- en stemgeregtigden, waarover wij in ons dagblad van den 31 augustus gesproken hebben, schijnen met haast te zijn opgemaakt en gedrukt; inimmers, zonder dat men iets van derzelve voorlegging vernomen heeft, zijn dezelve op den 1 dezer aan de huizen der ingezetenen rondgebracht; dit schijnt dan ook veroorzaakt te hebben, dat, zoo als men verzekert, de namen van eenige kiesgeregtigden niet op de gedrukte lijsten worden gevonden, terwijl het zeker is, dat vele stemgeregtigden zijn verzuimd op de lijst te brengen, en uit dien hoofde ook geen stembillet hebben ontvangen, zoodat men ten deze op geene groote nauwkeurigheid mag roemen.

Wij veronderstellen, dat dit een en ander moet worden toegeschreven aan het verlangen, om aan het eerste gedeelte van art. 12 van het reglement nog te kunnen voldoen.

Intusschen vertrouwen wij, dat ieder ingezetene zijne verplichting zal gevoelen, om van een regt gebruik te maken, hetwelk hem bij de grondwet is toegekend, en doordrongen zal wezen van de noodzakelijkheid om zijne stem te vestigen op die van zijne medeburgers, aan wien, uit hoofde van hunne braafheid, geschiktheid en onafhankelijk bestaan de benoeming van de leden van stads regering gerust kan worden toevertrouwd.

Deze keuze is eene eerste schakel in de rei der opklimmende besturen, vermits door de leden van stads regering een gedeelte der provinciale staten moeten worden verkozen, aan wie de benoeming der leden van de tweede kamer der staten-generaal is opgedragen.

Dat zich dus niemand aan de volbrenging van dese hem toegekende bevoegdheid onttrekke, en dat men vooral zorg van het stembiljet met zijnen naam te teekenen, nadat daarop de elf namen, in plaats van de tien aftredende kiezers en voor wijlen den heer *J. H. Sassen* zullen zijn ingevuld, en alvorens hetzelfde in de bus te steken met een ouwel toe te maken, hetwelk in vorige jaren veel verzuimd is, en door welke nalating het stembiljet nietig en van onwaarde is.

BEKENDMAKING.

TE HUUR om dadelijk te aanvaarden:

een beknopt HEERENHUIS, bestaande in 4 BENEDEN- en 3 BOVENKAMERS KEUKEN, KELDER, ACHTERHUIS en TUIN, vrij van overstroming, staande en gelegen op het aangenaamste van *Maasbommel*, bewoond geweest door wijlen den Heer Burgemeester *HERCKENRATH*; te bevragen bij dezelve weduwe, te *Maasbommel*.